

Notícies

[A G E N D A 2 1 B C N]

escoles+sostenibles

Notícies de l'Agenda 21 Escolar
Número 8, any 6. Gener de 2007

• INFORMACIÓ DE L'AGENDA 21 ESCOLAR

Ja han començat els seminaris intercanvi d'experiències

El dia 18 de gener s'han iniciat les primeres sessions dels seminaris d'intercanvi d'experiències. Cada sessió es realitza en un centre educatiu diferent. El programa es podrà consultar al web de l'A21E. Recordeu que a cada sessió pot assistir hi una mateixa persona, us podeu combinar diverses persones o bé podeu assistir a sessions puntuals.

Les properes dates de les sessions són: 1 i 15 febrer, 1, 22 i 29 març

Cal inscriure's prèviament per correu electrònic o per telèfon.

Seminari d'educació primària i secundària (en horari escolar)

<p>Propera sessió: 1/2/07</p> <p>Lloc: Escola Projecte (Avda. Tibidabo 16, Tel. 93 417 03 21, FFGG L7: Avda.Tibidabo)</p> <p>Horari: 15.30 a 17.30h</p> <p>Tema: La setmana de l'energia, una proposta per sensibilitzar, comunicar i aprendre entre iguals. <i>Reciclamàtic</i>, una estratègia original per la integració curricular.</p> <p>Coordinador: Joan Solé</p>	<p>Què s'ha comentat de la sessió passada?</p> <p><i>A l'escola Dovella el treball per projectes que fomentin la investigació, el plantejament de preguntes, etc. és un dels principals eixos educatius. Les temàtiques a tractar són escollides conjuntament i a partir d'aquestes es desenvolupen els diferents continguts curriculars. En relació a la sostenibilitat, aquest curs un grup d'alumnes està realitzant una diagnosi sobre els materials que es consumeixen i els residus que es generen a la cuina. També volen impulsar un projecte d'intercanvi i reutilització de roba.</i></p>
--	--

Seminari de primària i secundària fora de l'horari escolar

<p>Propera sessió: 1/2/07</p> <p>Lloc: CEIP El Sagrer (C/ Costa Rica, 26, Tel.93 351 60 45, Metro L1 i L5: Sagrera)</p> <p>Horari: 17.30 a 19.30h</p> <p>Tema: Experiències vinculades amb la participació de les famílies i amb l'estalvi d'aigua</p> <p>Coordinadora: Irene Monferrer</p>
--

Seminari d'educació infantil 0-6

<p>Propera sessió: 1/2/07</p> <p>Lloc: EBM Valldaura (Pg. Valldaura, 18 interior, Metro L3: Valldaura)</p> <p>Horari: 17.30 a 19.30</p> <p>Tema: El jardí dels sentits. Com aprofitar pedagògicament l'hort i el jardí dins un programa de sostenibilitat.</p> <p>Coordinadora: Mireia Abril</p>	<p>Què s'ha comentat de la sessió passada?</p> <p><i>Hem posat en comú els aspectes més remarcables dels projectes de les escoles participants. S'han vist com a punts forts, entre altres, l'entrada a l'aula d'algunes experiències iniciades al pati, com educar més enllà de les parets de l'escola, ... i com a punt feble i/o problemàtic destaquem la rigidesa d'algunes normatives, sobretot per la millora dels serveis (cuina, menjador, neteja).</i></p>
---	--

Cicle de xerrades i tallers

Us recordem que les properes sessions del *cicle de xerrades i tallers* són:

- El 24 de gener, a les 18h.: taller que dinamitzarà en David Creus, professor de plàstica del CEIP Nabí, que ens oferirà **1000 i una idees per dissenyar i construir màquines de tota mena**. Ja que la proposta és pel *Reciclant*, ho farem amb materials de rebuig. **Animeu als vostres companys/es a assistir hi, al professorat de plàstica, de tecnologia, de dibuix tècnic ... i a tothom que pugui semblar una proposta engrescadora.**
- El 25 de gener, a les 17.30h.: taller per **Fer compostatge a l'escola i comprendre el procés de transformació**, a càrrec d'en Joan Solé.

Els dos tallers seran a l'*Aula Ambiental de Punt Verd de la Sagrada Família*, al c/ Lepant 281-283, cantonada amb Provença. **És imprescindible fer la inscripció prèvia a la secretaria de l'A21E!**

El vostre centre ha iniciat l'A21E al curs 2002/2003 o abans però aquest és el 5è curs?

Molts de vosaltres heu vingut a una sessió informativa i ja sabeu que hem organitzat dos grups de treball per anar fent, amb el nostre suport i el del grup, una memòria quinquennal. Si encara no us hi heu apuntat, recordeu que ambdós grups comencen el proper dimarts **23 de gener** al CRBS. Un d'ells a les **15.30** i l'altre a les **17.30h**.

Si no heu confirmat la vostra assistència, encara hi sou a temps!

Si no heu vingut a cap de les sessions informatives, truqueu-nos i us donarem la informació necessària.

3era mostra Reciclant: "Va de màquines!"

El fet de proposar als alumnes dissenyar i construir màquines amb materials de rebuig per presentar a la 3era mostra pot ser una manera atractiva d'implicar a alguns departaments que encara no participen activament en el programa d'Agenda 21 Escolar del vostre centre, com per exemple el de Tecnologia o el de Visual i Plàstica. Estem convençudes de que és una proposta que permet analitzar el significat de les màquines des d'una perspectiva:

Econòmica: una màquina satisfà una necessitat o, en crea de noves?

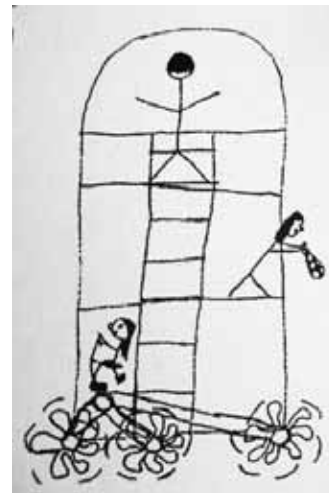
Ambiental: per l'origen dels materials amb que es fa, pel consum energètic ...

Artística: és un repte a la imaginació, a la creativitat, ...

Educativa: potència la cooperació quan es planteja com un projecte col·lectiu ...

Què podeu presentar?

- Una màquina inventada que funcioni
- La maqueta d'una màquina real
- Esbossos producte de la imaginació de tot el vostre grup classe, al voltant d'una mateixa idea (per exemple: una màquina per detectar que ha començat a ploure) o al voltant d'una mateixa font d'energia (una màquina que funcioni amb el vent: el que surt d'un globus, d'una bufada, ...) etc.
- Anàlisi i història d'una màquina. Per exemple: seqüència fotogràfica d'una maquineta d'afaitar.

I tot allò que se us acudeixi!!!

La setmana vinent us enviarem un missatge amb totes les especificacions per poder-hi participar!!!

Assessorament *on-line*

Els centres que ens heu fet arribar la relació de **membres de la comissió coordinadora** i la **fitxa de la planificació** amb els objectius i les activitats que realitzareu al llarg d'aquesta segona part del curs sapiguen que - si encara no ho hem fet - farem un retorn personalitzat amb suggeriments, propostes d'activitats, recursos etc. Esperem així recolzar i facilitar la vostra tasca! Pels centres que encara no ens l'hagueu fet arribar recordeu que trobareu uns models de fitxes a l'apartat *eines* de la nostra web.

Us interessaria un assessorament al vostre centre?

Recordeu que si esteu interessats a rebre un assessorament personalitzat al vostre centre, amb el claustre, amb l'equip directiu o amb la comissió coordinadora, podeu demanar-lo. Els motius poden ser molt diversos, no necessàriament per que hi hagi una situació conflictiva ... el fet de compartir una estona amb vosaltres, d'intercanviar opinions, punts de vista i experiències és, generalment molt profitós.

• LES ESCOLES DIA A DIA

Des del **CEIP La Sedeta** ens arriba una àmplia descripció sobre l'organització i les activitats que es fan a l'hort del pati de l'escola des de fa tres cursos. Diuen: *... en tenen cura els nens i nenes de 6è amb la direcció d'un pare que té coneixements d'horticultura i la tutora. Aquesta experiència la tenim integrada*

com una de les activitats de l'Agenda 21 i del programa de ciències naturals de 6è. Les sessions són teòriques i pràctiques ... airejar la terra, adobar-la, cavar-la, plantar les llavors o el planter, regar, tenir-ne cura, si és necessari, com lligar els enciams o combatre els cargols o insectes, sempre de manera ecològica, i recollir-ne els fruits. Conreem

productes de temporada a l'hivern: calçots, enciams, cols, faves, bròquil, etc. i a la primavera: patates, tomàquets, mongetes i pebrots.

Quan recollim els fruits de l'hort acostumem a celebrar-ho d'alguna manera com per exemple, amb una calçotada a la que tots hi som convidats, o rifem els productes entre els/les nens/es de la classe, o fem una panera artesana amb tota la recol·lecció i la rifem entre tots/es

els/les alumnes de l'escola, o portem els enciams a la cuina per gaudir-ne tots plegats amb l'amanida, o a la festa de final de curs, subhastant una truita amb patates de l'hort i els diners recaptats serveixen per invertir-los una altra vegada a l'hort ... **és una experiència motivadora** que s'obre als ulls dels alumnes oferint-los nous ventalls d'activitats que poden realitzar en espais reduïts, tenint en compte que viuen en medi urbà.

Ens han arribat moltes felicitacions, mostres d'arbres i guarniments festius fets amb material de rebuig, us en mostrem alguns:

Els menuts de l'**EBM Guinbó** han decorat l'arbre i l'escola amb la **participació i col·laboració de les famílies**. Entre tots aconseguim un Nadal, veritablement, sostenible!!! En fem una valoració molt positiva, quasi no hem utilitzat paper ni per la decoració ni pels embolcalls dels regals del tió, però el més important ha estat prendre consciència del què vol dir reutilitzar material que abans, sense adonar-nos, llençàvem a la paperera i ara li hem sabut trobar una altra utilitat.

Els alumnes de l'**IESM Ferran Tallada** amb la professora de plàstica també han construït un arbre ens envien una foto:

I des de l'**Escola Sadako** aprofiten la imatge per desitjar-vos un feliç 2007 a tots i totes!!!

- EL CALAIX DELS ALUMNES ...

Alguns dels components del **club del medi ambient** de l'**Escola Vedruna-Àngels** hem fet una mostra de petits obsequis que es poden fer per aquestes festes (tió, amic invisible, reis ...). Són detallets que no costen diners, fets amb material de rebuig, originals i artesanals. Ens hem posat al pati amb una taula, tothom qui volia s'hi acostava i podia aprendre a fer

punts de llibre, capsetes i polseres amb pipes de meló ... com les de la foto! Hem fet

servir catàlegs de propaganda de joguines, cartrons de tetrabric, antigues guies del metro i targetes de metro gastades, també restes de paper de colors. També us ensenyem l'arbre de Nadal, fet amb garlandes de tetrabric, boles de diari pintades i llaços fets amb xarxes de taronges. L'hem guarnit els del club però ho han fet els alumnes de 5è i 6è.

Hola amics! A l'**Escola Rel** cada dia a les 4 de la tarda portem les escombraries de la recollida selectiva als contenidors del carrer. Els alumnes de la comissió ho fem per torns, acompanyats d'un professor. Ens agrada molt col·laborar per fer un món millor, més net i més sostenible. També posem en un suro de l'escola tota la informació interessant al voltant dels

residus i en parlem a totes les classes de l'escola. Tothom col·labora a fer la nostra escola més neta i sostenible. Ens va agradar molt el vídeo del *Capità Enciam*, ara ja tenim clar que "**els petits canvis són poderosos**". Un petó a tots el col·legues de l'agenda 21. **Alumnes de la Comissió Coordinadora de l'Escola Rel.**

- RECURSOS

Enllaços interessants!

Una excel·lent explicació sobre l'efecte hivernacle.

<http://ddd.uab.es/pub/ciencies/16996712n5Suplement.ppt.ppt>

En aquesta adreça trobareu una presentació en *Power Point* que explica el fenomen de l'efecte hivernacle en el nostre planeta, el seu mecanisme, els gasos que hi estan implicats i el seu origen. Ciències: revista del professorat de ciències de primària i secundària, N. 5 (2006) p. 43-43.

Dades ambientals a Catalunya 2006.

Trobareu un interessant recull realitzat *pel Departament de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya*. Veureu com estem gastant l'energia, quin és el percentatge de producció d'energies renovables, el mapa de la xarxa natural 2000 d'espais protegits, la producció de residus i l'evolució de la recollida selectiva, o quines són les espècies d'arbres dominants, entre molts d'altres temes. Molt útil per realitzar estudis a l'aula i comparacions, en especial a partir de l'ESO. El trobareu a:

http://mediambient.gencat.net/cat/el_departament/actuacions_i_serveis/publicacions/dades_2006.pdf

A la web de WWF-Adena trobareu també dades interessants en el butlletí mensual "observatori de la electricitat":

http://www.wwf.es/cambioclimatico/cambioclimatico_observatorio.php

Noves publicacions

S'ha editat la nova guia d'educació ambiental **21 Visions del Canvi**, realitzada pel *RCE Barcelona*, com a resultat de la col·laboració entre *la Universitat Politècnica de Catalunya*, *ESADE* i *l'Ajuntament de Barcelona*. La podeu recollir al CRBS en paper i també està en pdf a la web www.bcn.cat/agenda21. Hi trobareu cares conegudes!!!

Ha sortit la *Guia de natura de Barcelona. Aproximació a la història de la natura a la ciutat*, de *Margarita Parés*, editada conjuntament per l'Ajuntament de Barcelona i Lynx Edicions. Es tracta d'una obra que segurament despertarà l'interès dels professors de ciències naturals dels instituts de secundària. Està en venda en les principals llibreries.

- US INVITEM A...

... la presentació de la iniciativa **EscoLab, l'escola al laboratori**, el proper 23 de gener a les 18.00 h, a la sala d'actes de l'*Espai Fecsa Endesa* (Avinguda Paral·lel, 51), i que organitza el *Comissionat de Cultura Científica de l'Institut de Cultura de Barcelona*. En el marc de *Barcelona Ciència 2007*, **EscoLab** pretén acostar la ciència a l'alumnat d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de la ciutat amb més de 100 activitats pedagògiques que es duran a terme als mateixos centres de recerca, durant els mesos de març, abril, maig i juny de 2007.

Aquesta iniciativa vol donar a l'alumnat l'oportunitat de conèixer "in situ" com són els laboratoris dels centres de recerca d'avui, i en què consisteix fer recerca. Les activitats són gratuïtes. Per motius d'aforament cal fer la inscripció a la presentació al punt d'atenció de l'IMEB: imebatencio@bcn.cat, telèfon 93 402 36 63. Més informació: www.bcn.cat/ciencia2007.

... a la presentació del programa **Menjadors Escolars Sostenibles**, el proper dimarts 6 de Febrer a les 19:00 h, al centre cívic Pati Llimona. La *Fundació Futur* ofereix una gestió alternativa de les cuines escolars en la que es tenen en compte **criteris de sostenibilitat, justícia social i educació alimentària**. Per a tots aquells que estigueu interessats en el tema, es parlarà de l'experiència que ha suposat fins al moment fer 1200 menús diaris incloent aliments ecològics, integrals i de comerç just, minimitzant l'impacte ambiental de la cuina i inserint persones fràgils en llocs de treball. Després de la presentació hi haurà un petit mos, just i ecològic. **Es demana confirmació abans del 1 de febrer a: mes@futur.cat**. Moltes gràcies.

... que us apunteu a les **activitats d'hivern del Centre de Recursos Barcelona Sostenible**. Entre altres us ofereix:

- **Visita a la planta de tria i selecció de residus d'envasos** de Gavà i Viladecans, el dimecres 24 de gener a les 14.45 h (inscripcions a partir del 8 de gener).
- **Presentació del nou recull de recursos pedagògics d'educació per la pau**, el dimarts 30 de gener, a les 18 h, a la seu de la Federació Catalana d'ONG per la Pau. El recull ha estat elaborat per la *Societat Catalana d'Educació Ambiental* i col·laboraran en la presentació la Fundació per la Pau i Nova – Centre per a la Innovació Social.
- **Màscares de carnaval amb materials de rebuig**. Donarem un nou ús als materials, contribuïrem a minimitzar els residus, alhora que ens divertirem i posarem en pràctica la nostra creativitat. A càrrec d'Acció Catacrac. El taller constarà de dues sessions: **dijous 1 i 8 de febrer de 18.30 a 20.30 h**. **Inscripcions del 15 al 31 de gener. Places limitades.**

Totes les activitats són gratuïtes i us hi podeu inscriure trucant al 93 237 47 43 o a través de la web www.bcn.cat/agenda21/crbs/

Secretaria Agenda 21 Escolar

Centre de Recursos Barcelona Sostenible

c. Nil Fabra, 20

Tel: 93 237 47 43, Fax: 93 237 08 94

agenda21escolar@bcn.cat

<http://www.bcn.cat/agenda21/a21escolar>

Horari secretaria A21E:

De dilluns a dijous de 8.30 a 18.00 h. Divendres de 8.30 h a 14.00 h

Horari CRBS i SDEA:

De dilluns a divendres de 9.30 a 14.00 h i de 16.30 a 20.00 h